

Oponentský posudek diplomové práce

Název diplomové práce: ***Obraz smrti v pozdní adolescenci***

Autorka diplomové práce: Bc. Blanka Kubová

Vedoucí diplomové práce: Mgr. David Doubek, Ph.D.

Oponentka diplomové práce: Mgr. Markéta Levínská, Ph.D.

Pracoviště: katedra psychologie, pedagogická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

Aktuálnost tématu: Téma diplomové práce je aktuální.

Rozsah: Odpovídá požadavkům na rozsah magisterské práce.

Formální stránka práce

Úroveň zpracování odpovídá nárokům, které jsou kladeny na magisterskou práci, neobsahuje hrubé chyby, práce s citacemi je správná. Rozsah praktické části (50 stran) je vyšší než rozsah části teoretické (včetně metodologické části činí 27 stran), což není na závadu práce. Studentka použila dostatečné množství literatury, včetně cizojazyčné.

Obsahová stránka práce

Teoretická část se věnuje definici smrti, kulturnímu vymezení a pojetí smrti, psychologickému pohledu na smrt, příčinám strachu ze smrti, systémům smrti a determinantům výkladů smrti. Tím byla vytvořena dostatečná podpora pro zaměření praktické části výzkumu, který se týká obrazu smrti, jež si vytvářejí adolescenti. Praktická část je výsledkem analýzy pěti rozhovorů, byly nalezeny v zásadě tři typy postojů ke smrti. Jedním z důležitých determinantů postoje ke smrti je, zda je informátory považována za definitivní ukončení života či je za přechod do jiného typu bytí; dalším důležitým prvkem je náboženské či ateistické vnímání uspořádání světa.

Analýza rozhovorů a dotazování se mi zdá poněkud málo konfrontační. Domnívám se, že pokud by byli respondenti více konfrontováni s praktickým setkáním se „smrtí“, jak jej prožívali a jak se s ním vyrovnávali, kdyby byli více dotazováni na svoje konkrétní zkušenosti a měli by více uvažovat o vztahu života a smrti, bylo by možné více sledovat paradoxy v jejich výpovědích, které by jim mohly dodat další rozměr, a interpretace by získala hloubku, která nyní spočívá spíše v důkladném popisu.

Možná by k pochopení postoje ke smrti respondentů bylo dobré zahrnout (alespoň do dotazů) problematiku ukončování či prodlužování života, tedy eutanázie, interrupce, udržování pacientů během dlouhodobého kómatu při životě. Domnívám se, že k tématu smrti patří i etika, která je kulturně podmíněna a je sycena z různých filosoficko-náboženských zdrojů.

Otázky k obhajobě

Zajímalo by mne, zda respondenti uváděli, jakým způsobem je transformoval styk se smrtí a zda se tyto transformace liší na základě jejich ideologického přesvědčení. Které důvody strachu ze smrti (viz s. 17) uváděli jako významné? Uvažovali o „praktických stránkách smrti“? Např. o určité připravenosti zemřít (mluvil o tom např. spisovatel Arnošt Lustig v souvislosti ze zkušenosti s holokaustem.)

Celkové hodnocení práce

Práce odpovídá požadavkům kladeným na diplomovou práci. Zpracována je pečlivě, ale vzhledem k hloubce výsledků výzkumu navrhuji hodnocení velmi dobře.

Mgr. Markéta Levínská, Ph.D.